

Strategisk Byledelse

for kommunalpolitikere

Strategisk byledelse for kommunalpolitikere

Kommunalpolitikere sætter retning for byerne og samfundets udvikling

Danske kommuner står overfor mange forskelligartede opgaver og udfordringer, fx klimaforandringer, ændringer i befolkningssammensætning, erhvervsudvikling og mobilitet, uddannelse, beskæftigelse, tiltrækning af investeringer, omdannelse af boligmasse til ændret efterspørgsel, befolkningsvækst nogle steder og -nedgang andre steder – for blot at nævne nogle af de temaer, kommunerne bokser med i de kommende år.

Kompleksiteten er stigende, og som lokalpolitisk beslutningstager er der behov for at have blik for, hvordan meget forskellige opgaver og fagområder er indbyrdes afhængige.

Det handler om at have en samlet og langsigtet vision, som er et styrende bagtæppe for de utallige beslutninger der tages, for at få en by eller et område til at udvikle sig i en hensigtsmæssig retning. Fordi udfordringerne bliver stadig mere komplekse, er der behov for, at lokalpolitikere i fællesskab drøfter og tager ejerskab på de store linjer i kommunens udvikling.

Realdania støtter forløbene – fordi I er afgørende for fremtidens Danmark

Kommunernes strategiske tænkning er vigtig for fremtidens Danmark. Derfor støtter den filantropiske forening Realdania programmerne, hvor et samlet byråd eller et relevant udvalg (fx plan-, bygge-, teknik- og/eller miljøudvalg) kan tilmelde sig et forløb med seminarer og studietur.

Målet er at skabe et helhedssyn på by- og kommuneudviklingen og på politikernes egen mulighed for at skabe fælles retning og påvirke deres byers langsigtede udvikling og forandring. Ved at deltage sammen bliver politikere og relevante embedsmænd bedre rustet til at drøfte og håndtere strategiske udfordringer og udvise lederskab.

Sådan foregår det

Forløbet er tænkt som et fleksibelt tilbud med en fast kerne af strategisk byledelse, hvor tidspunkt og indhold tilpasses til den enkelte kommune. Som udgangspunkt er der tale om et forløb bestående af to korte seminarer og en studietur. Alternativt kan der laves forløb, som er lidt længere og med mulighed for at komme til udlandet. På de følgende sider kan du læse mere om temaer og alternative rammer.

Forløbet henvender sig til udvalg sammen med ledende embedsmænd eller eventuelt et helt byråd. Forløbet kan eksempelvis indgå som en integreret del af en udviklingsproces for ny erhvervs-, arkitektur- eller boligpolitik eller et klima-, turisme- eller bymidteprojekt. Der vil også være mulighed for, at et mindre antal kommuner med sammenfaldende interesser kan pulje sig i et fælles forløb.

Standardforløb

Samlet pris: 100.000 plus omkostninger til rejse og ophold.

Eksempel på alternativt forløb

Samlet pris: 145.000 plus omkostninger til rejse og ophold.

Om rammerne

Kort seminar

Tiden er knap for både politikere og topledere. Derfor er et kort seminar på fx to – tre timer relevant, når tiden skal udnyttes effektivt til at skabe en fælles forståelse eller et fælles ståsted i forhold til udviklingsorienterede emner eller dilemmaer. Her er der plads til ekspertviden udefra og faciliterede diskussioner deltagerne imellem.

Heldagsseminar

Ved et heldagsseminar kan politikere og topledere både opnå dyb forståelse for relevante problemstillinger og løsninger, opleve og sanse konkrete eksempler og/eller afholde workshop eller faciliterede diskussioner. Vi vægter den fælles læring højt, og lægger vægt på et konkret og håndgribeligt udbytte for gruppen.

Studietur i Danmark

En studietur i Danmark er et stærkt redskab til at studere løsninger og resultater – gode som dårlige – i byer, der er på forkant med eksempelvis byomdannelse, klimatilpasning, mobilitet og partnerskaber. På turen skal vi se både store og små eksempler, og vi får en dialog med nøglepersonerne bag. Vi skal naturligvis også diskutere hvilke af erfaringerne, vi vil tage med hjem til vores egen kommune. En studietur er desuden en rigtig god måde at skabe fælles erfaringer og rum til samtaler på tværs af politikerne og mellem politikere og embedsmænd.

Studietur til udlandet

Det kan være dyrere og mere tidskrævende at tage udenlands, men der er en pointe i at søge inspiration uden for landets grænser, fx steder der er de bedste indenfor temaer som arkitekturpolitik, klimatilpasning og borgerinddragelse. Samtidig er det inspirerende at møde ledende personer, der er lykkedes med at skabe vigtige og synlige forandringer i deres by.

Temaer

Indholdet i forløbene tilrettelægges med blik for den enkelte kommunes behov og timing. Vi udbyder indhold inden for otte emner, som kan sammensættes efter ønske, og som vi tilpasser den pågældende kommune. De otte temaer er:

Strategisk byledelse: Hvorfor og hvordan?

Strategisk byledelse handler om at vurdere stedets potentialer og arbejde aktivt for at forløse dem. De seneste årtiers udvikling har givet kommunerne en langt større rolle i aktivt at påvirke egen udvikling. Seminaret vil præsentere drivkræfter og tendenser i Danmark og internationalt, som påvirker udviklingsbetingelserne for danske byer og kommuner. Målet er at skabe et helheds-syn på by- og kommuneudviklingen, og på politikernes mulighed for at skabe fælles retning og påvirke den langsigtede udvikling og forandring.

Bæredygtigt byggeri og byudvikling

Kommunernes rolle er afgørende for en bæredygtig udvikling! Verdensmål, certificeringer og sund fornuft – hvad batter i jeres projekt eller i din kommunes udvikling? Der findes ingen universalløsning, men der findes masser af viden om cirkulært byggeri og økonomi, ressourceoptimering, materialevalg og konkrete effektfulde tiltag, der har betydning for kommunernes kerneopgaver og generelle udvikling. Vi sætter fokus på kommunens rolle: Hvilke krav skal man stille, og hvad skal man efterspørge?

Klimatilpasning

Byer spiller en afgørende rolle for at håndtere et klima i forandring, både når de anlægges og driftes. Derfor har kommunerne brug for nye og smartere løsninger for at kunne håndtere det stigende pres på ressourcerne og miljøet. Komplekse miljømæssige problemstillinger skal håndteres i tæt samspil med en social og økonomisk bæredygtig udvikling.

Demokrati, samskabelse og samspil

I dag er der mange aktører udover kommunen, der deltager i formuleringen og implementeringen af by-strategier. Tætte alliancer mellem offentlige og private parter er i stigende grad en forudsætning for at realisere byens potentialer. På seminaret sætter vi fokus på, hvad kommunerne kan få ud af at mobilisere byens aktører mod en fælles strategi eller til at skabe innovation. Vi debatterer samspillet mellem kommune, lokale ildsjæle, virksomheder og investorer.

Arkitekturen som redskab til bedre byer

Arkitekturen har en uomtvistelig kulturel og samfundsmæssig værdi. God skolearkitektur bidrager til bedre læring. God hospitalsarkitektur bidrager til hurtigere heling. God boligarkitektur og god byplanlægning bidrager til attraktive kvarterer med liv, tryghed og sammenhængskraft. Og sådan kan man på en lang række af områder beskrive, hvordan arkitekturen i spændet fra bygningsdesign til planlægning spiller en vigtig rolle i forhold til at skabe kvalitet i vores liv og et sammenhængende og dynamisk samfund. Vi sætter fokus på hvilken arkitektur, der skaber værdi i din kommune, og hvordan du skaber incitamentet og rammerne for den.

Samspil mellem offentlige og private om byudviklingen

Meget byggeri og byudvikling ender med noget andet, end det kommunen og borgerne blev stillet i udsigt. Processen fra vision til realiseret projekt er lang og uforudsigelig, og der er mange interesser og hensyn på spil. Men kommunen kan som myndighed – og nogle gange arealudvikler – påvirke, præge og inspirere bygherrer til at løfte kvaliteten og holde niveauet gennem hele processen. På seminaret ser vi på kommunens helt særlige rolle i byudviklingen, samt hvilke muligheder der findes i forhold til at igangsætte, byggemodne og holde retningen i større eller mindre byudviklingsprojekter.

Bymidter og detailhandel?

Vores bymidter er samlingssteder med stor signalværdi. Her er der lokal identitet og handel. Men bymidterne og detailhandelen er under pres. Seminaret har fokus på organiserings- og samarbejdsmodeller, der styrker samspillet på tværs af byens aktører. Der vil også være rig inspiration til indsatser, der skaber positiv udvikling. Vi fokuserer især på de gode, konkrete eksempler – og på hvordan din kommune kan gribe det an.

Lokal vækstledelse

For ledelsen i kommuner og regioner er aktiv lokal erhvervs politik ikke længere *nice to have*: Det er et spørgsmål om overlevelse. Spillet er konkurrencepræget, men det er åbent. Mulighederne for at skabe lokal erhvervsudvikling er bedre end nogensinde før. Vi søger bag tal og planer for at forstå og diskutere mekanismerne bag vellykket lokal vækstledelse. Hvordan kan kommunen skabe de bedste rammer for iværksættere og understøtte eksisterende erhverv og klynger?

Praktisk

Hvad koster det?

Programmerne er udviklet med støtte fra Realdania. Som udgangspunkt gælder følgende priser:

- Kort seminar (3 timer): 20.000 kr.
- Heldagsseminar (6 timer): 30.000 kr.
- Studietur i Danmark. 50.000 kr. (2 dage)
- Studietur til udlandet. 75.000 kr. (3 dage)

Foruden prisen på forløbet er der et opstartsgebyr på 10.000 kr., der dækker timer til dialog med kommunen om det samlede indhold samt projektstyring. Prissætningen kan variere efter den pågældende kommunes ønsker til indhold og omfang.

De nævnte priser er uafhængige af antal byrådsmedlemmer og embedsmænd, som kommunen ønsker at deltage med.

Kommunen skal selv afholde alle udgifter ifm. ture og eventuelle udgifter til eksterne eksperter (fx transport, kost, logi, honorarer).

For den enkelte kommune vil den samlede udgift især variere afhængigt af hvor mange, man vælger at sende afsted på studietur – og dermed kommunens udgifter til transport og ophold.

Om strategisk byledelse

Forløbet Strategisk Byledelse har eksisteret siden 2011, og udbydes til kommunale toppolitikere, direktører og fagchefer. I alt har 250 kommunale ledere deltaget. Resultaterne viser, at deltagelsen skaber bedre ledere, stærkere faglige netværk og et fælles sprog blandt deltagerne. Evalueringerne peger på, at Strategisk Byledelse er medvirkende til at løfte ambitionsniveauet for kommunernes udvikling.

Desuden tilknyttes følgeforskning til programmet med henblik på opsamling af læring.

Strategisk Byledelse er et partnerskab mellem kommunal-teknisk chefforening (KTC), kommunaldirektørforeningen (KOMDIR) og den filantropiske forening Realdania. Dansk Arkitektur Center (DAC) er udvikler og operatør.

Deltagere

Forløbet henvender sig til kommunalpolitikere, fx byrådet som helhed eller fagudvalg (fx plan-, bygge-, teknik- og/eller miljø-udvalg). Det er hensigtsmæssigt, at centrale embedsmænd også deltager, fordi det styrker det efterfølgende arbejde, at der skabes et fælles erfaringsgrundlag.

Sådan kommer du i gang

Kontakt seniorprojektleder Bjarne E. Jensen for mere information og tilmelding på tlf. 24811492 og bej@dac.dk.

Tilmeldingsfrist: løbende i programperioden fra september 2021 til september 2024